

Brüssel, 14.6.2019
COM(2019) 275 final

2019/0136 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

**millega antakse Portugalile luba kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi
2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193**

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ¹ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 2. juulil 2018 registreeritud kirjaga taotles Portugal luba kehtestada meede, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193, millega määratakse kindlaks käibemaksu maksmise eest vastutav isik. Kirjas, mille komisjon registreeris 27. novembril 2018, saatis Portugal üksikasjalikumad teavet kehtestatava meetme kohta. 18. detsembril 2018 saatis komisjon kirja, milles paluti Portugalil kahepoolisel kohtumisel taotlust selgitada. Kohtumine toimus 27. veebruaril 2019. Portugal kinnitas oma eranditaotlust ja saatis lisateavet komisjonis 19. märtsil 2019. aastal registreeritud kirjaga.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teatas komisjon 27. märts 2019. aasta kirjaga Portugali taotlusest teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 28. märtsi 2019. aasta kirjaga Portugalile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artikli 193 kohaselt peab reeglina käibemaksu tasuma kaupu tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane.

Vastavalt käibemaksudirektiivi artiklile 395 võivad liikmesriigid kohaldada meetmeid, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist, kui nõukogu on neile andnud loa.

Portugal taotles pöördmaksustamismehhanismi kohaldamist korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite tarnete suhtes, kui isik, kellele need kaubad tarnitakse, on maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht, püsiv tegevuskoht või elukoht on Portugalis, ja ta teostab tehinguid, mille puhul on õigus sisendkäibemaks täielikult või osaliselt maha arvata.

Portugali väitel on nende metsandussektor majandusvaldkond, kus pettus ja maksudest kõrvalehoidumine on äärmiselt suured. Selle põhjuseks on asjaolu, et kõnealuses sektoris domineerivad paljud väiketootjad ja saagikoristajad, kes müüvad toorainet töötlevale tööstusele sellelt käibemaksu deklareerimata ja maksmata. Töötlemisettevõtted on aga keskmise suurusega või suured maksukohustuslased ning kergesti tuvastatavad. Turu ja sellega seotud ettevõtjate olemus on tekitanud käibemaksupettusi, mida Portugali maksuasutustel on olnud raske lahendada, vaatamata tugevdatud kontrollile ja juba võetud meetmetele. Sellise kuritarvituse vastu võitlemiseks sooviks Portugal kehtestada pöördmaksustamismehhanismi korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite tarnete suhtes, mis paneks kohustuse maksta käibemaksu väikesele arvule kergesti tuvastatavatele töötlemisettevõtetele. Portugali sõnul kõrvaldaks meede sedalaadi käibemaksupettuse ja hoiaks ära sellest tuleneva käibemaksutulu vähenemise.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

Erandid on üldiselt lubatud piiratud ajaks, et oleks võimalik hinnata, kas erimeede on asjakohane ja tõhus, ning anda liikmesriikidele aega võtta vastu muid tavapäraseid meetmeid, et lahendada probleem enne erandmeetme kehtivuse lõppemist, mis muudaks erandi pikendamise ülearuseks. Erand, millega lubatakse kasutada pöördmaksustamist, antakse ainult erandkorras konkreetsete pettuste puhuks ning see on viimane abinõu.

Võttes arvesse pettuse esinemist eespool nimetatud sektoris, tehakse ettepanek kehtestada erand, lubades Portugalil kohaldada kõnealust erandit kuni 31. detsembrini 2022. Kuni kõnealuse erandi kehtivusaja lõpuni peaks Portugal rakendama muid tavapäraseid meetmeid, et võidelda käibemaksupettustega ja hoida neid ära korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklike tarnete sektoris. Selle tulemusena ei oleks kõnealuste tarnete osas vaja enam direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 erandeid teha.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Sarnaseid erandeid käibemaksudirektiivi artiklist 193 on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele.

Kavandatud meede on seega kooskõlas käibemaksudirektiivi kehtivate sätetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: nõukogu rakendusotsus.

Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksusätetest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on kõige sobivam õigusakt, sest selle saab adresseerida konkreetsele liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Portugali esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhinnaang**

Käesoleva nõukogu rakendusotsuse ettepaneku eesmärk on hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite tarnete sektoris. Pöördmaksustamise mehhanism peaks aitama Portugalil tõhusamalt võidelda käibemaksupettustega kõnealuses sektoris. Seega on erandil positiivne mõju.

Erandi kitsa kohaldamisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on mõju igal juhul piiratud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

Ettepanek on ajaliselt piiratud.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

millega antakse Portugalile luba kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ,¹ mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjonis 2. juulil 2018 registreeritud kirjaga taotles Portugal luba kehtestada erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite tarnete puhul, kui isik, kellele need kaubad tarnitakse, on maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht, püsiv tegevuskoht või elukoht on Portugalis, ja ta teostab tehinguid, mille puhul on õigus sisendkäibemaks täielikult või osaliselt maha arvata. Kirjadega, mis registreeriti komisjonis 27. novembril 2018 ja 19. märtsil 2019, esitas Portugal komisjonile lisateavet.
- (2) Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõiguga teavitas komisjon 27. märts 2019 aasta kirjaga teisi liikmesriike Portugali taotlusest. Komisjon teatas 28. märtsi 2019. aasta kirjaga Portugalile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (3) Portugali väitel on nende metsandussektor majandusvaldkond, kus pettus ja maksudest kõrvalehoidumine on äärmiselt suured. Selle põhjuseks on asjaolu, et kõnealuses sektoris domineerivad paljud väiketootjad ja saagikoristajad, kes müüvad toorainet töötlevale tööstusele sellelt käibemaksu deklareerimata ja maksmata. Turu ja sellega seotud ettevõtjate olemus on tekitanud käibemaksupettusi, mida Portugali maksuasutustel on olnud raske lahendada, vaatamata tugevdatud kontrollile ja juba võetud meetmetele. Kuritarvituse vastu võitlemiseks sooviks Portugal kehtestada pöördmaksustamismehhanismi korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite tarnete suhtes, mis paneks kohustuse maksta käibemaksu väikesele arvule kergesti tuvastatavatele töötlemisettevõtetele. Portugali sõnul kõrvaldaks meede sedalaadi käibemaksupettuse ja hoiaks ära sellest tuleneva käibemaksutulu vähenemise.
- (4) Seepärast tuleks Portugalile anda luba kehtestada erand kuni 31. detsembrini 2022.
- (5) Üldiselt on erandid ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata erandi asjakohasust ja tõhusust. Erandid annavad liikmesriikidele aega kehtestada muid tavapäraseid meetmeid, et lahendada probleem enne erandmeetme kehtivuse lõppemist, mis muudaks erandi pikendamise ülearuseks. Erand, millega lubatakse kasutada pöördmaksustamist, antakse ainult erandkorras konkreetsete pettuste puhuks ning see

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

on viimane abinõu. Kuni kõnealuse erandi kehtivuse lõppemiseni peaks Portugal rakendama muid tavapäraseid meetmeid, et võidelda käibemaksupettuse vastu korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite sektoris, mistõttu ei oleks nende tarnete puhul enam vaja teha erandeid direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193.

(6) Erand mõjuta ebasoodsalt käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 lubatakse Portugalil määrata käibemaksu maksmise eest vastutavaks isik, kellele korgi, puidu, piiniakäbide ja koorimata piiniapähklite tarned tehakse, kui kõnealune isik on maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht, püsiv tegevuskoht või elukoht on Portugalis, ja ta teostab tehinguid, mille puhul on õigus sisendkäibemaks täielikult või osaliselt maha arvata.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2020 ja selle kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2022.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Portugali Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*